

B 287/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

Puheenjohtajiston mietintö koskien

ministerineuvoston ehdotusta suuntaviivoiksi Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyölle Viron, Latvian ja Liettuan kanssa vuodes- ta 2014 lähtien

1. Puheenjohtajiston ehdotus

Puheenjohtajisto ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se toteuttaa ministerineuvoston ehdotuksessa määritellyt suuntaviivat Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyölle Viron, Latvian ja Liettuan kanssa ottaen huomioon mietinnössä (B 287/presidiet) esitetyt näkemykset.

2. Taustaa

Ministerineuvoston ehdotus suuntaviivoiksi Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyölle Viron, Latvian ja Liettuan kanssa korvaa vuoden 2013 lopussa erääntyvät edelliset suuntaviivat. Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyö Viron, Latvian ja Liettuan kanssa täydentää Pohjoismaiden kahdenvälistä yhteistyötä Baltian maiden kanssa, ja sitä tehdään alueilla, joilla pohjoismainen yhteistyö luo suurempaa pohjoismaista hyötyä kuin kahdenvälinen yhteistyö.

3. Lausunnot

Aiemmasta poiketen Pohjoismaiden neuvostolta on pyydetty lausuntoa uusista suuntaviivoista. Suuntaviivat on laatinut työryhmä, johon kuuluu Pohjoismaiden ulkoministeriöiden edustajia, ja Pohjoismaiden neuvostoa on kuultu prosessissa. Pohjoismaiden neuvoston NB8-raportoiija on osallistunut työryhmän kokoukseen, ja lisäksi Pohjoismaiden neuvosto on lähettänyt näkemyksensä tarkistetuista suuntaviivoista myös kirjallisesti. On myönteistä, että suuntaviivoissa todetaan, että "yhteistyön kehittämisessä ja toteutuksessa jatketaan Pohjoismaiden neuvoston kanssa käytävää vuoropuhelua".

4. Puheenjohtajiston näkemykset

Pohjoismaiden neuvostolla on Pohjoismaiden ministerineuvoston tavoin ollut tiivistä yhteistyötä Baltian maiden kanssa vuodesta 1991 lähtien, jolloin maat saivat jälleen itsenäisyytensä. Parlamentaarista yhteistyötä tehdään Baltian parlamentaarisen yleiskokouksen kanssa. Baltian maiden liittyttyä Euroopan unioniin vuonna 2004 maat ovat yhä suuremmassa määrin tasavertaisia kumppaneita, joten Pohjoismaiden neuvosto tukee ehdotusta hankkeiden ja ohjelmien yhteisrahoituksesta.

Pohjoismaiden ministerineuvoston toimintaan ei vielä sisälly puolustuspoliittinen yhteistyö, mutta Pohjoismaiden neuvosto toi myös puolustuspoliittisen yhteistyön keskiöön Tukholman teemaistunnossa, jonka aiheena oli ulko- ja turvallisuuspolitiikka. Baltian maat osallistuvat osittain NORDEFECO-yhteistyöhön, ja puolustusministerit tekevät poliittista yhteistyötä Pohjoismaiden ja Baltian maiden kesken. Myös parlamentarisessa yhteistyössä Baltian yleiskokous ja Pohjoismaiden neuvosto ovat keskustelleet esimerkiksi Gade-Birkavsin raportista. Aihe on siis ajankohtainen myös ulko- ja turvallisuuspoliittisen yhteistyön osalta.

5. Päätelmät

Edellä esitetyn perusteella puheenjohtajist ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se toteuttaa suuntaviivat Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyölle Viron, Latvian ja Liettuan kanssa ottaen huomioon mietinnössä (B 287/presidiet) esitetyt näkemykset.

Tórshavnissa 24. syyskuuta 2013

Bertel Haarder (V)

Cristina Husmark Pehrsson (m)

Helgi Hjörvar (A)

Høgne Hoydal (T)

Höskuldur Þórhallsson (F)

Juho Eerola (ps.)

Karin Gaardsted (S)

Karin Åström (S)

Kimmo Sasi (kok.)

Marit Nybakk (A)

Åsa Torstensson (C)

Pohjoismaiden neuvosto

B 287/presidiet

Käsittelijä:

Puheenjohtajisto

Liitteet:

- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

Pohjoismaiden neuvosto

B 287/presidiet

Käsittelijä:

Puheenjohtajisto

Liitteet:

- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

B 287/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

B 287/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

Ministerineuvoston ehdotus suuntaviivoiksi Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyölle Viron, Latvian ja Liettuan kanssa vuodesta 2014 lähtien

Viitaten

- Suuntaviivat Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyölle Viron, Latvian ja Liettuan kanssa vuodesta 2014 lähtien
- Suuntaviivoiksi Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyölle Viron, Latvian ja Liettuan kanssa 2009–2013

Pohjoismaiden ministerineuvosto (yhteistyöministerit) päättää Latvian, Liettuan ja Viron kanssa tehtävää yhteistyötä koskevien suuntaviivojen tarkistamisesta yllä mainittujen asiakirjojen mukaisesti.

Suuntaviivat määrittelevät Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Latvian, Liettuan sekä Viron välistä yhteistyötä ja muodostavat siten perustan kaikkien ministerineuvostojen yhteistyölle Baltian maiden kanssa.

Pohjoismaiden ministerineuvosto raportoi uusien suuntaviivojen tuloksista säännöllisesti osana ministerineuvoston budjettityötä ja tuloraportointia.

Uusien suuntaviivojen pääkohdat:

- Yhteistyön lähtökohdانا on Itämeren alueen vahvistaminen ja alueen maiden välisen hyvinvointikuilun kaventaminen. Yhteistyötä tehdään yhteisten arvojen, kuten ihmisoikeuksien, suvaitsevaisuuden, tasa-arvon ja hyvän hallintotavan pohjalta.
- Yhteistyötä voidaan tehdä kaikilla sekä Pohjoismaita että Baltian maita kiinnostavilla aloilla. Konkreettiset yhteistyöalat määritetään vuosittain Pohjoismaiden ministerineuvoston Baltian-toimistoille laadittavissa toimintasuunnitelmissa.
- Yhteistyön painopiste on seuraavilla alueilla, jotka ovat Pohjoismaiden näkökulmasta erityisen tärkeitä:

- o Pohjoismaihin ja Baltian maihin vaikuttavat kansainväliset ongelmat, kuten järjestäytyneet rikollisuus, ihmiskauppa ja ympäristökysymykset.
- o Taloudellinen ja yhteiskunnallinen kehitys mukaan lukien yritysten yhteiskuntavastuu, väestönkehitys, parlamentaarikkoyhteistyö ja kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö.
- Yhteistyötä tehdään maille tärkeillä aloilla, ja sitä rahoitetaan tasavertaisesti suuntaviivoissa määriteltyjen periaatteiden mukaisesti.
- Suuntaviivat ovat voimassa toistaiseksi, mutta niitä arvioidaan kolmen vuoden kuluttua voimaantulosta.

Pohjoismaiden neuvosto

B 287/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

Tausta ja tavoitteet

Uudet suuntaviivat Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyölle Viron, Latvian ja Liettuan kanssa vuodesta 2014 lähtien perustuvat kokemuksiin vuosien 2009–2013 suuntaviivoista, jotka hyväksyttiin Pohjoismaiden neuvoston istunnossa 2008. Uudet suuntaviivat pohjautuvat kokemuksiin tähänastisesta yhteistyöstä Baltian maiden kanssa, mukaan lukien myös Pohjoismaiden ministerineuvoston toiminta EU:n Itämeri-strategian parissa.

Pohjoismaiden neuvosto

Suuntaviivat on laatinut työryhmä, johon kuuluu Pohjoismaiden ulkoministeriöiden edustajia. Laatimisprosessin aikana on kuultu Pohjoismaiden neuvostoa, Baltian maita ja muita alueellisia neuvostoja.

B 287/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Vuodesta 2014 voimaan tulevilla suuntaviivoilla Pohjoismaiden hallitukset korostavat välttämätöntä tarvetta jatkaa ja kehittää pohjoismaista yhteistyötä Viron, Latvian ja Liettuan kanssa.

Liitteet:
- Ministerineuvoston ehdotus

Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyö Viron, Latvian ja Liettuan kanssa vuodesta 2014

Dnro 13-00203-7

Pohjoismaiden ministerineuvosto on vuodesta 1991 lähtien tehnyt yhteistyötä Viron, Latvian ja Liettuan kanssa. Pohjoismaiden ministerineuvosto toivoo voivansa ylläpitää ja kehittää tätä yhteistyötä, joka voi osaltaan edistää vahvaa Itämeren aluetta ja kaventaa hyvinvointikuilua alueen maiden välillä. Yhteistyötä tehdään yhteisten arvojen, kuten ihmisoikeuksien, suvaitsevaisuuden, tasa-arvon ja hyvän hallintotavan pohjalta.

Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyö Viron, Latvian ja Liettuan kanssa täydentää Pohjoismaiden kahdenvälistä yhteistyötä Baltian maiden kanssa, ja sitä tehdään alueilla, joilla pohjoismaainen yhteistyö luo suu-
rempaa pohjoismaista hyötyä kuin kahdenvälinen yhteistyö.

Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyö Viron, Latvian ja Liettuan kanssa edistää myös maiden välisten verkostojen ja kokemustenvaihdon syntymistä. Tämä puolestaan edistää Pohjoismaiden ja Baltian maiden välistä yhteenkuuluvuutta ja yhteisymmärrystä.

Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyön Viron, Latvian ja Liettuan kanssa ei tule olla päällekkäistä nykyisten alueellisten yhteistyömuotojen kanssa, vaan mahdollistaa laajempi alueellinen yhteistyö täydentämällä ja laajentamalla alueen nykyisiä verkostoja. Yhteistyön tulee edistää pohjoista ulottuvuutta ja EU:n Itämeri-strategiaa ja muita Itämeren alueen yleisiä poliittisia rakenteita. Pohjoismaiden ministerineuvosto tekee erityisen tiivistä yhteistyötä Itämeren neuvoston (CBSS) kanssa.

Yhteistyön toteutus

Pohjoismaiden yhteistyöministerieillä on päävastuu Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteistyöstä Viron, Latvian ja Liettuan kanssa sekä vastuu yhteistyön yleisestä koordinoinnista.

Pohjoismaiden ministerineuvoston virallisen pohjoismaisen yhteistyön puitteissa työtä tehdään monien alakohtaisten ministerineuvostojen ja virkamieskomiteoiden sekä vastaavien alakohtaisten ministerien ja virkamiesten välillä Virossa, Latviassa ja Liettuassa. Yhteistyö kattaa yhteisiä ohjelmia ja hankkeita sekä politiikan kehitystä ja koordinointia. Työ tukee samalla Pohjoismaiden ja Baltian maiden (NB8) ulkoministerien yhteistyötä ulko- ja turvallisuuspoliittisissa kysymyksissä.

Yhteistyö Pohjoismaiden alakohtaisten ministerineuvostojen ja Baltian maiden vastaavien tahojen välillä on ennen kaikkea poliittista yhteistyötä tavoitteena vahvistaa ja laajentaa aloja, joilla yhteistyö on molemmille osapuolille tärkeää. Työtä voidaan tehdä esimerkiksi poliittisilla julistuksilla, yhteistyösopimuksilla tai yhteisillä ohjelmilla ja hankkeilla.

Pohjoismaiden ministerineuvoston Tallinnan, Riian ja Vilnan toimistoilla on keskeinen rooli yhteistyön kehittämisessä. Toimistot määrittelevät Baltian maiden kannalta kiintoisia yhteistyöalueita ja mahdollisuuksia Pohjoismaiden ja Baltian maiden yhteistyön kehittämiseksi. Toimistot tekevät tiivistä yhteistyötä Pohjoismaiden ministerineuvoston alakohtaisten ministerineuvostojen kanssa ja avustavat niitä yhteistyön toteuttamisessa. Toimistot pitävät myös säännöllistä yhteyttä Pohjoismaiden suurlähetystöihin Virossa, Latviassa ja Liettuassa ja niillä on keskeinen koordinoiva rooli yhteispohjoismaisten aloitteiden toteuttamisessa pohjoismaisen hyödyn luomiseksi. Toimistot suorittavat lisäksi ohjelmien ja hankkeiden hallinnointitehtäviä yhteispohjoismaisissa hankkeissa sekä niiden lisäksi esimerkiksi EU-hankkeissa.

Yhteistyön kehittämisessä ja toteutuksessa jatketaan Pohjoismaiden neuvoston kanssa käytävää vuoropuhelua.

Yhteistyön painopisteet

Yhteistyötä Viron, Latvian ja Liettuan kanssa voidaan tehdä kaikilla Pohjoismaille ja Baltian maille tärkeillä aloilla. Konkreettiset yhteistyöalat päätetään vuosittain alakohtaisissa sektoriohjelmissa sekä Pohjoismaiden ministerineuvoston toimistoille laadittavissa toimintasuunnitelmissa.

Toimistojen toimintasuunnitelmien konkreettisten toimien on kytkeydyttävä alakohtaisiin ministerineuvostoihin ja ilmennettävä Pohjoismaiden painopistealueita yhteistyössä sekä konkreettisia painopisteitä yhteistyölle kunkin Baltian maan kanssa. Alakohtaisten ministerineuvostojen Baltian maiden kanssa tekemä yhteistyö rahoitetaan ministerineuvostojen omista budjeteista.

Painopiste on ensisijaisesti seuraavilla osa-alueilla, jotka ovat Pohjoismaiden näkökulmasta erityisen tärkeitä:

- Pohjoismaihin ja Baltian maihin vaikuttavat kansainväliset ongelmat, kuten järjestäytynyt rikollisuus, ihmiskauppa, tartuntataudit ja ympäristökysymykset.
- Taloudellisen ja yhteiskunnallisen kehityksen tukeminen mukaan lukien yritysten yhteiskuntavastuu, väestönkehitys, parlamentaarikkoyhteistyö ja kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävä yhteistyö.

Yhteistyön rahoitus

Pohjoismaiden neuvosto

B 287/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

Pohjoismaiden neuvosto

B 287/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Viron, Latvian ja Liettuan välistä yhteistyötä tehdään molemmille osapuolille tärkeillä aloilla, ja sitä rahoitetaan tasavertaisesti. Hankeyhteistyössä pyritään pääsääntöisesti tasajakoon (50-50), mutta yhteisten ohjelmien rahoituksessa lähtökohtana käytetään BKT-jakosuhdetta, joka perustuu maiden kansantalouksien suhteelliseen kokoon. Yksittäiset yhteistyöohjelmat määräävät osallistujakustannusten suuruuden, jonka on oltava vähintään 30 prosenttia¹.

Tasavertaisen rahoituksen vaatimuksesta voidaan poiketa kansalaisjärjestöjen kanssa tehtävän yhteistyön kohdalla, jolloin yhteinen rahoitus on suotavaa, mutta ei ehdoton vaatimus.

Yhteistyön seuranta ja arviointi

Pohjoismaiden yhteistyöministerieillä on vastuu Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Viron, Latvian ja Liettuan välisen yhteistyön seurannasta ja arvioinnista.

Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristö toimittaa yhteistyöministerieille vuosittain yhteistyöstä kertovan raportin. Se lähetetään edelleen Pohjoismaiden ulkoministeriöihin sekä Pohjoismaiden neuvostoon.

Yhteistyöministerit päättävät yhteistyön arvioinnin tarpeesta. Yhteistyöstä tehdään ulkopuolinen arviointi viimeistään kolme vuotta suuntaviivojen voimaantulon jälkeen. Arvioinnin tulee käsitellä muun muassa suuntaviivojen uudistamisen tarvetta. Yksittäisiä aloitteita ja konkreettisia hankkeita seurataan ja arvioidaan jatkuvasti, ja niistä saatuja kokemuksia käytetään yhteistyön kehittämisessä.

Pohjoismaiden ministerineuvoston sihteeristö tiedottaa toiminnasta yleisellä tasolla Baltian maiden ulkoministeriöihin sekä muille viranomaisille. Baltian maiden yhteistyökumppaneilla on vastuu alakohtaisesta raportoinnista oman maansa viranomaisille.

Profilointi

Yhteistyötä profiloidaan Pohjoismaiden ministerineuvoston yleisten profilointi- ja viestintästrategioiden mukaisesti.

Alakohtaiset ministerit sekä yhteistyöministerit edistävät osaltaan Pohjoismaiden ja Viron, Latvian ja Liettuan välisen yhteistyön näkyvyyttä ja siihen liittyvää tiedotusta. Tämä tehtävä kuuluu myös ministerineuvoston sihteeristölle ja laitoksille sekä Baltian maiden toimistoille yhdessä Pohjoismaiden edustustojen kanssa sekä asianomaisille viranomaisille Pohjoismaissa sekä Virossa, Latviassa ja Liettuaissa.

Pohjoismaiden neuvosto

B 287/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

Pohjoismaiden neuvosto

B 287/presidiet

Käsittelijä:
Puheenjohtajisto

Liitteet:
- Ministerineuvoston ehdotus

Dnro 13-00203-7

¹ Yksittäiset hankkeet ovat kertaluontoisia aloitteita, joiden tavoite, toimintasuunnitelma, budjetti ja toteutusajanjakso ovat rajoitettuja. Yhteiset ohjelmat ovat yhteistyöohjelmia, joista päätetään poliittisella tasolla Pohjoismaiden ministerineuvoston ja Baltian maiden välillä ja jotka hakumenettelyn kautta myöntävät tukea yksittäisille hankkeille. Yhteisillä ohjelmilla on Pohjoismaiden ja Baltian maiden edustajista koostuva johtoryhmä ja ne eivät välttämättä ole ajallisesti rajattuja.